

Enkele tips voor een liturgie voor een huisdienst¹

- Welkom! Deze dienst op papier is vanwege de tweede golf van het corona-virus een alternatief voor onze samenkomsten op de zondagmorgen in de Vermaning.
- Overweeg om dit op het gewone tijdstip te houden op de zondagmorgen om 10:00 uur of een ander moment om toch de eenheid rond een gezamenlijke Bijbeltekst te ervaren.
- Overweeg om van tevoren één (of twee) cd ('s) met (religieuze) muziek te kiezen, één om mee te beginnen en één om aan het slot mee te eindigen.
- U kunt een kaars met lucifers klaarzetten.
- Na afloop is er de gebruikelijke collecte, voor de bestemming zie de laatste bladzijde. U kunt een bedrag overmaken naar het genoemde rekeningnummer.
- Op de laatste bladzijde zijn mededelingen te vinden.
- Koffie is er, vooraf en/of na afloop van deze huisdienst.

ds. Tjitske Hiemstra, voorganger van DG Leeuwarden
wensst u een goede dienst toe in verbondenheid.
Reacties op deze huisdienst graag naar: tj.hiemstra@hetnet.nl

¹ Deze orde van dienst is geïnspireerd door het doopsgezinde dienstboek *De gemeente komt samen* (1998).

De gemeente komt in gedachte samen

Thema: Wijsheid

* Muziek

* Ontsteken van een kaars, doet u het thuis ook?

In Gods Naam ontsteken we het Licht,
Gods zei immers: Er zij Licht.
Jezus zei: Ik ben het Licht der Wereld,
in deze lichtende Geest vieren we samen.

* Een moment van inkeer

* Bemoediging

Onze Hulp is in de Naam van de Eeuwige
Schepper van al wat leeft
die in ons gelooft, op ons hoopt, ons liefheeft,
die bron van licht en leven is
en ons nabij tot het eind van de tijd.

* Afgelopen zondag vierden we in Leeuwarden *geboortedankzegging*. Een echtpaar dat een jaar geleden een dochter heeft gekregen, maakte rond die tijd ook kennis met onze gemeente. Een gemeentelid bracht hen met ons in aanraking en het klikte wederzijds. Hun dochter hadden ze de naam Sophia gegeven, en laat nu 'toevallig' ook de lezingen van 1 november het thema "Wijsheid" hebben. Het is wel bijzonder om in coronatijd ook zo'n viering eens met elkaar te delen ter bemoediging en steun.

* Zingen lied 107: 1,3 uit de bundel Zangen van zoeken en zien (of Eva's lied nr. 10)

1. Vol van verwachting zijn we gekomen,
Om weer te weten waartoe wij bestaan.
Verstillend van binnen, verlangend te horen,
het levende Woord dat opnieuw wordt geboren,
waar mensen in aandacht en liefde verstaan.

3. Samengekomen om te gaan vieren.
Uur van gemeenschap, van Woord en Geest,
Dat warm en met liefde en licht is doorweven,
Ons helpt om ons leven gestalte te geven.
Verwachtigsvol zijn wij gereed voor dit feest.

* Korte inleiding rond geboortedankzegging vanuit de historie (uit "Zegen toch onze kinderen" Corry Nicolay, Boekencentrum 1999) In ruim 45 jaar heeft Ds. Van Bilderbeek als Doopsgezind predikant 3 stappen gemaakt. In eerste instantie werd er enkel in de kerkdienst meegedeeld dat er binnen de gemeente een kind was geboren, later werd bij deze mededeling ook in het gebed een zegen voor het leven van het kind gevraagd, de laatste jaren zijn er ook ouders die hun kind in het midden van de gemeente brengen om gezegend te worden. Van harte legde hij het kind, in aanwezigheid van de kinderen van de zondagschool de handen op om de zegen van Aäron uit te spreken. In meerdere Doopsgezinde gemeenten wordt dit gepraktiseerd. De naam van het kind wordt ingeschreven in bijv. een kinderboek. Want niet alleen de ouders, ook de

gemeente draagt mee in de verantwoordelijkheid voor het welzijn van de kinderen. Het lid worden van de geloofsgemeenschap is een heilige keus, die het kind zelf mag maken. Ouders kunnen hun kinderen het geloof niet geven, maar wel voorleven in woord en daad.

* Gebed

God, die met ons is,
Vol van verwachting zijn we gekomen
om te midden van alles wat er speelt
samen te vieren, dat er nieuw leven is.
In ons midden zeggen wij dank voor deze nieuwe geboorte.
Nog onbekend voor elkaar
toch een feest van herkenning
in het zoeken naar wijsheid
de zoektocht naar geloven
naar olie en licht voor de toekomst
te midden van angst voor corona
angst om wat er nog zal komen.
Wees ons in dit feest nabij
met uw inspirerende Geest
Bij U is vreugde, blijvende vreugde,
Amen

* Zingen: NL 16b Behüte mich, Gott

Be - hü - te mich, Gott, ich ver - trau - e dir, du zeigst mir den Weg zum
Be - hoed mij, o God, ik ver - trouw op u; u wijst mij de weg ten

Le - ben. Bei dir ist Freu - de. Freu - de in Fül - le. Be -
le - ven. Bij u is vreug - de, blij - ven - de vreug - de. Be -

The image shows a musical score for the hymn 'Behüte mich, Gott'. It consists of two systems of music. Each system has a vocal line (treble clef) and a piano accompaniment line (bass clef). The key signature is one flat (B-flat), and the time signature is common time (C). The lyrics are written below the vocal line. The first system covers the first two lines of lyrics, and the second system covers the next two lines. The piano accompaniment consists of simple chords and moving lines in the bass.

* Bijbellezing Spreuken 9: 9-12

Een wijze wordt nog wijzer als je hem berispt,
een rechtvaardige vergroot zijn inzicht door wat je hem leert.
Wijsheid begint met ontzag voor de Heer,
inzicht is vertrouwdheid met de Heilige.
Door mij, Wijsheid, vermeederen de dagen van je leven,
je levensjaren nemen door mij toe. Als je wijs bent,
heb je er zelf voordeel van, als je spot, benadeel je jezelf.

* Zingen NL 849: Zoek de wegen van de wijsheid (op internet wordt dit prachtig gezongen door Karin Bloemen)

1 Zoek de we-gen van de wijs-heid
 die de schep-ping dan - send groet.
 Blijf haar vol-gen, schenk haar aan-dacht
 proef haar woor-den, juist en goed.
 Wijs - heid baant het pad naar vre-de,
 doet ons voor wat lief - de doet.

2. Luister naar de stem van wijsheid,
 op de markt prijst zij haar waar.
 Hoor het woord dat mens geworden
 ware goedheid openbaart.
 Als dat woord dan kiemt en uitgroeit
 vinden recht en trouw elkaar.

3. Zuster wijsheid, kom en help ons,
 voed wie nieuw geboren wordt.
 Zielsvriendin en liefste naaste,
 wek het heilig licht in ons.
 Vorm ons tot jouw volk, bevrijd ons,
 om de aarde en om God.

* Bijbellezing: Matteus 25: 1-13

Dan zal het met het koninkrijk van de hemel zijn als met tien meisjes die hun olielampen hadden gepakt en erop uittrokken, de bruidegom tegemoet. Vijf van hen waren dwaas, de andere vijf waren wijs. De dwaze meisjes hadden wel hun lampen gepakt, maar geen extra olie. De wijze meisjes hadden behalve hun lampen ook olie in kruiken bij zich. Omdat de bruidegom op zich liet wachten, werden ze allemaal slaperig en dommelden ze in. Midden in de nacht klonk er luid geroep: "Daar is de bruidegom! Kom, ga hem tegemoet." Dat wekte de meisjes en ze brachten hun olielampen in orde. De dwaze meisjes zeiden tegen de wijze: "Geef ons wat van jullie olie, want onze lampen gaan al uit." De wijze meisjes antwoordden: "Nee, straks is er nog te weinig voor ons en jullie samen. Zoek liever een verkoper en koop zelf olie." Terwijl zij op olie uit waren, arriveerde de bruidegom, en zij die klaarstonden gingen met hem naar binnen voor het bruiloftsfeest, waarna de deur gesloten werd. Enige tijd later kwamen ook de andere meisjes. Ze riepen: "Heer, heer, laat ons binnen!" Maar hij antwoordde: "Ik ken jullie werkelijk niet." Wees dus waakzaam, want jullie weten niet op welke dag en op wel tijdstip hij komt.

* Zingen NL 313: 1 Een rijke schat aan wijsheid

Een rijke schat van wijsheid schonk God ons in zijn woord.
Heb moed, gij die op reis zijt, want daarmee kunt gij voort.
Gods woord is ons een licht, en elk die in vertrouwen
daarnaar zijn leven richt, die zal erin aanschouwen
des Heren aangezicht.

* Overdenking

Gemeente van Christus, broeders en zusters in de huiskamer,

Wat is wijsheid? Verlangt u ook om zo'n wijs meisje/jongen te zijn met voldoende olie in de lamp?
Vroeger had ik veelal onbeperkte energie, zeg maar olie in overvloed; nu ik ouder word en ziek ben
geweest moet ik veel meer letten op mijn voorraad olie ofwel energie.

Vroeger was het in de gemeente veel jonger en voller, olie te over aan jeugd. Nu worden we wat ouder
en kleiner en zuiniger op het gebruik van onze olie. Op de gemeenteavond kreeg onze jeugdwerker de
ruimte om in een extra jaar het jeugdwerk, incl. project Kliederkerk verder uit te bouwen. Door de tijd
heen zal de olie op andere wijze ingezet moeten worden.

Voorheen werden vele 18-20-jarigen van de gemeente gedoopt op hun belijdenis, nu studeren ze elders
en is er ruimte gekomen voor geboortedankzegging van nieuwe mensen, die een zegen voor hun kind
vragen. Gemeente-olie op nieuwe wijze ingezet, waarmee we nieuwe wegen gaan.

Ouders willen hun kind in contact brengen met onze hemelse Vader of Moeder, ofwel die Ene die ons
leven draagt. In de gemeente verrijk je je leven met vele Bijbelse Wijsheid verborgen in verhalen, die
appèl op je doen om na te denken over je innerlijke leven en over je uiterlijke woorden en daden. Je
kunt tot stilte komen en bewust stilstaan bij waar je staat in het leven en hoe verder. In coronatijd is het
nog belangrijker om innerlijk gevoed te worden, nu we naar de buitenwereld zo beperkt worden.

Het verhaal van vandaag blijkt een verhaal te zijn om op te kauwen en te herkauwen. Het thema van
onze dienst is Wijsheid. Het Griekse woord voor wijs staat voor middenrif, innerlijke mens, bewustzijn,
verstand. Bij Spreuken lezen we de zinnen: *Wijsheid begint met ontzag voor de Heer, voor de Ene,
inzicht is vertrouwdheid met de Heilige.* We hoorden het lied: *Zoek de wegen van de Wijsheid...voed wie
nieuw geboren wordt!* Wijsheid is wat je in je leven langzaam verzamelt en bewust wordt. Je wilt het
graag delen met je kind: via woorden, liederen, muziek, verhalen van God en mensen, en door dit alles
vertel je wat belangrijk is in woord en daad. Je diepste overtuigingen kun je echter niet overdragen.
Ieder moet deze voor zichzelf ontwikkelen, zoals je bij geloofsopvoeding de verhalen kunt vertellen en
delen wat zo'n verhaal met je doet en wat je ervan leert. Maar ten diepste is het aan ieder zélf om later
wel of niet te kiezen voor geloof en voor de gemeente waar je je thuis voelt.

De gelijkenis van de meisjes heeft een ongemakkelijke sfeer, we houden niet van dichte deuren. Het
heeft met name te maken met de situatie van de aller vroegste kerk. Men leefde in de verwachting van
Jezus' spoedige wederkomst, maar die bleef uit. En de twijfel kwam opzetten. Vandaar vertelde men
deze gelijkenissen om de gemeente destijds te overtuigen van de komst van de Messias: Wees
waakzaam. Verlies de moed niet. Hij komt eens, vast en zeker, juist als je het niet verwacht.

Wij zijn nu 2000 jaar verder, maar we hoeven deze gelijkenis niet aan de kant te schuiven. Want woorden als verwachting, waakzaamheid en oplettendheid zijn ook vandaag van betekenis als gelovige levenshouding, zeker in coronatijd. Met het bruiloftsfeest heeft Jezus het koninkrijk van de hemel, ofwel het koninkrijk van God op het oog. Een wereld waarin het leven is zoals het bedoeld is; de ideale samenleving, de wereld van vrede, recht en heelheid. Beeld van ons verlangen, wat diep in ons leeft, waar ons hart naar uitgaat.

Tien meisjes gaan op weg deze bruidegom tegemoet.

Het getal 10 symboliseert volheid, compleetheid en perfectie. Er zijn 10 geboden, een joodse synagogedienst kan doorgaan als er 10 joodse mannen aanwezig zijn, we hebben 10 vingers.

Hier gaan 10 meisjes op weg; ze staan voor alle mensen, vertegenwoordigen het grote geheel.

Er zijn 5 dwaze, domme, sleauwe meisjes, die vergeten olie mee te nemen

Er zijn 5 wijze, verstandige meisjes die naast hun lamp ook een kruik olie meenemen.

Midden in de nacht komt de bruidegom er eindelijk aan.

Ze worden allemaal wakker en maken hun lampen klaar, pit schoonmaken en olie bijvullen.

En dan zeggen de wijze meisjes op de vraag van de dwazen om olie te delen, heel beslist: NEE!

Dat is niet aardig, niet sociaal, dat hoort toch niet bij het geloof, dan staat eerlijk samen delen toch altijd vooraan? Dit voelt heel ongemakkelijk en heel egoïstisch.

Tegelijk is dit een trigger om werkelijk bewust na te denken over waar die olie voor staat. Want kunnen we alles in ons leven samen delen?? Er is ook een eigen verantwoordelijkheid, die niemand van je af kan nemen, of aan een ander kan overlaten. Het maakt nl. uit waarvoor we kiezen in het leven! Als het om werkelijk belangrijke zaken in het leven gaat, kun je niet lenen van een ander. Dan komt het aan op wat jij verzameld hebt in de lichte en donkere tijden van je leven, wat van invloed is op de zoektocht naar zingeving en levensbeschouwing. Dat maakt dat je ogen opengaan onderweg naar meer diepte en hoogte in je leven, méér besef dat niet alles vanzelfsprekend is of dat zelfs **niets** vanzelfsprekend is!

Deze gelijkenis gaat over onze levenshouding of noem het een spiritualiteit van alert zijn, bewust leven, gespist op wat zich aandient en dat is soms heel anders dan verwacht of wat je verlangt. Het geloof kan je helpen om bewust te leven en tegelijk is en blijft geloven een zoektocht. Omdat je in alle dingen van het leven zoekt naar God, naar dat koninkrijk van de hemel. Je kunt God zoeken in het samenkomen van onze gemeente, in Bijbelverhalen of andere inspirerende teksten, je zoekt God door te bidden, in de gemeente of thuis. Je zoekt God in de natuur, als je met aandacht aan de wandel bent of bewust de stilte zoekt. Je zoekt God in de omgang met de ander, waarvoor je je opent om hem/haar recht te doen. Ieder zoekt God op eigen wijze, passend bij de persoon die jij bent. En het bijzondere is dat God zich laat vinden als *een glimp van de zon, een groene twijg in de winter, zo is het Koninkrijk Gods*, zingt Oosterhuis. En tegelijk gaat het om een blijven zoeken, omdat God en jijzelf altijd weer nieuw en anders zijn.

De onderliggende boodschap van deze gelijkenis is zowel voor ons persoonlijk als voor de gemeente: waakzaamheid, alert zijn, wijsheid, zoeken naar en openstaan voor wat zich aandient. Op die wijze blijft ons licht branden, als een olielamp van bruiloftsgasten die wachten op de bruidegom, met een licht dat nooit zal doven. Zo hopen we in coronatijd lichtdragers te zijn, tot we weer kunnen samenkomen.

Amen

* Orgelspel of CD-muziek

* Kort gedeelte uit het verhaal van de ouders, die zich voorstellen aan de gemeente en hun keuze voor geboortedankzegging: “De vieringen zetten aan het denken, maken nieuwsgierig en helpen ons bij de zoektocht naar het geloof en God. Het voelt als een reis waarin we steeds meer leren en ontdekken wat bij ons past. Welke rol spelen God en het geloof in ons leven? Wat kunnen de verhalen en bijbelfiguren ons leren? In die reis willen we ons kind graag meenemen. We reiken haar handvatten aan zodat ze zelf haar eigen route kan kiezen. ...”

* Zingen uit “Zangen van zoeken en zien” nr. 11

Een ze-gen voor jou en voor jou en voor jou,
 dat de reis van je le-ven met liefd' is om-ge-ven.
 1. Dat de aar - de je draagt
 2. Dat Gods hand je be-schermt
 en de wind je ver - voert.
 en de geest in - spi - reert.
 Dat de weg o - pen ligt
 Dat een stem je be - weegt *Refrein*
 en de zon je doet stra - len. ___
 al je dro - men te le - ven. ___

* Een zegen voor de kleine, dat de reis van haar leven met liefde is omgeven:

*Sophia, je bent een kostbaar kind van God,
 mag de Eeuwige je zegenen en behoeden
 en zijn licht over jullie als gezin laten stralen
 en jullie in liefde nabij zijn*

* Als gemeente geven we een kaars, als teken van warmte, liefde en licht op de weg en een pastorale brief om later te openen, als ze groot is en te vertellen van dit moment.

* Gebed:

Liefdevolle God, U danken we voor de kleinen in ons midden

We bidden om zegen, dat zij mogen genieten van het leven, vol veerkracht en creativiteit, dat ze mogen opgroeien tot zegen voor de mensen om hen heen.

We bidden ook voor de ouders, help hen om in alle wijsheid en kwetsbaarheid, met geloof, hoop en liefde op te voeden. Wees ook met de grootouders, God, die met zorg en aandacht om hen heen staan. God, die met ons is, wees met alle broeders en zusters, alleen of samenlevend, met of zonder kinderen, dat wij een inspirerend thuis mogen vormen voor onze kleinen, dat zij zich hier gezegend en geborgen mogen weten. Dat klein en groot hier mag leren om te delen, te helen en tot zegen te zijn.

We bidden ook voor de wereld waarin we allen samenleven; we bidden om wijsheid! We noemen de angst en verbijstering bij Nice en in Wenen. De aardbeving in Turkije, Griekenland. De verkiezingen in de Verenigde Staten en de angst, eenzaamheid, verliezen en ontwrichting door deze tweede golf van corona. Goede God, hoe lang is het nog wachten op die wereld vol vrede en recht? Geef kracht en

wijsheid om samen te staan voor het goede! In stilte noemen we u wat er persoonlijk leeft in eigen hart... Ontferm U, God

In Uw Naam laten we ons zegenen met vrede en liefde

* Lied 31 uit Opstaan! Meer liederen uit Iona, Glasgow & de rest van de wereld

Vre - de wens ik je toe, lief - de wens ik je toe.

Mo - ge God je be - hoe - den, leef met zijn lief - de,

vre - de wens ik je toe. Ze - gen wens ik je toe.

Aan - dacht wens ik je toe. Dat er men - sen

zijn met wie je kunt de - len. Ze - gen wens ik je toe.

* Slotlied NL 416: Ga met God en Hij zal met je zijn

1. Ga met God en Hij zal met je zijn, jou nabij op al je wegen met zijn raad en troost en zegen. Ga met God en Hij zal met je zijn.

2. Ga met God en Hij zal met je zijn: bij gevaar, in bange tijden, over jou zijn vleugels spreiden. Ga met God en Hij zal met je zijn.

3. Ga met God en Hij zal met je zijn: in zijn liefde je bewaren, in de dood je leven sparen. Ga met God en Hij zal met je zijn.

4. Ga met God en Hij zal met je zijn tot wij weer elkaar ontmoeten, in zijn Naam elkaar begroeten. Ga met God en Hij zal met je zijn

* Zegenbede (4e eeuw van St. Patrick)

De Heer zij voor je om je de juiste weg te wijzen.

De Heer zij achter je om je in de armen te sluiten en te beschermen tegen gevaar.

De Heer zij onder je om je op te vangen, wanneer je dreigt te vallen.

De Heer zij in je om je te troosten, wanneer je verdrietig bent

Hij omgeve je als een beschermende muur, wanneer anderen over je heen vallen

De Heer zij boven je om je te zegenen.

Zo zegene je God vandaag, morgen en tot in eeuwigheid. Amen

* De kaars wordt gedoofd en we nemen het licht in ons binnenste mee de wereld in, om ons en onze naasten met licht te omgeven.

- Deze dienst werd samengesteld door ds. Tjitske Hiemstra van DG Leeuwarden.
- Verschillende diensten en bijeenkomsten gaan bij deze tweede gedeeltelijke lockdown niet door.
- Verschillende voorgangers van de Noordelijke provincies maken per toerbeurt huisdiensten die toegezonden worden naar alle secretariaten van gemeenten in Friesland en Groningen, en daarbuiten. De secretariaten zorgen voor verdere verspreiding. Zo proberen wij met elkaar voor continuïteit te zorgen.
- Er zijn ook leden en vrienden die geen email hebben. Via de wijkhoofden wordt deze huisdienst en de pastorale brief van ds. Tjitske Hiemstra bij hen bezorgd.
- Volgende week zondag kunt u een huisdienst van ds. Pieter Post van DGHeerenveen en Tjalleberd verwachten.
- Collectebestemming:
- Vergeet elkaar niet: bel en mail elkaar, stuur een kaartje, en bid om genezing en gezondheid voor broeders en zusters, en voor vele anderen om ons heen en veraf, voor werkers in de zorg, de vele vrijwilligers, en voor de overheid. Bied waar het kan, je diensten aan voor hen die extra aandacht nodig hebben, bijvoorbeeld boodschappen halen.